

2021

TØNDER
KOMMUNE

§16a Miljøgodkendelse af husdyrbrug
Søndernæsvej 15, 6780 Skærbæk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	3
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	4
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING.....	5
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	5
B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE.....	6
1) Indretning og drift af anlæg	6
Stald og anlæg.....	6
Gødningsopbevaring og -håndtering.....	7
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer.....	7
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	7
4) Lokalisering og landskab	7
5) Ammoniak	7
Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).....	7
Naturbeskyttelseslovens § 3	8
6) Lugt	8
7) Øvrige emissioner og gener	8
Støj.....	8
Rystelser og vibrationer	9
Støv	9
Fluer og skadedyr.....	9
Til- og frakørsel.....	9
Lys.....	9
Driftsforstyrrelser og uheld	9
Kemikalier og pesticider	10
Olie og brændstof	10
Egenkontrol og management.....	10
8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	10
Spildevand	10
Affald og døde dyr	10
Energiforbrug.....	11
Vandforbrug.....	11
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak.....	11
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:.....	11
Husdyrbruget er ikke et IE-husdyrbrug.....	11
ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	12
Natura 2000-områder	12
Bilag I arter	12
Bilag IV arter	12
VILKÅR	13
Stalde og anlæg	14
Gødningsopbevaring og -håndtering.....	14
Landskabelige hensyn	14
Støj	14
Fluer og skadedyr	15
Lugt.....	15
Lys	15
Driftsforstyrrelser og uheld	15
Kemikalier og pesticider	15

Olie og brændstof	15
Affald	15
Energiforbrug	16
Vandforbrug	16
HØRINGER	17
KLAGEVEJLEDNING	17

Indledning

Nygaard I/S har den 25. marts 2021 søgt om miljøgodkendelse på ejendommen Søndernæsvej 15, 6780 Skærbæk.

Godkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen (skema nr. 223432) med tilhørende bilag.

Godkendelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Derefter er der et afsnit der indeholder et ikke-teknisk resume der beskriver konsekvenserne for mennesker og miljø. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Der gives 6 års frist for fuld udnyttelse af godkendelsen.

Historik

Ejendommen har en § 12 miljøgodkendelse fra 2012. Godkendelsen bortfalder når denne miljøgodkendelse efter § 16a udnyttes.

Miljøgodkendelse § 16a – 2021

Ansøgningen om miljøgodkendelse indsendes for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til opstaldning af alle typer af kvæg. Desuden indeholder ansøgningen:

- Etablering af ny kælvnings- og velfærdsstald på 525 m²
- Etablering af ny møddingsplads på 232 m²
- Indretning af nyt staldafsnit med dybstrøelse i gl. kostald
- Indretning af nyt staldafsnit med dybstrøelse i foderladen

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler 20. oktober 2021 miljøgodkendelse til husdyrbruget på Søndernæsvej 15, 6780 Skærbæk med de stillede vilkår.

Godkendelsen er meddelt jf. § 16a i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³.

Produktionsareal (det staldareal hvor dyrene kan afsætte gødning):
2341 m² produktionsareal spaltegulv med kanal bagskyl eller ringkanal til alle typer af kvæg
538 m² dybstrøelse til alle typer af kvæg
70 m² dybstrøelse til kalve < 6 mdr.

Gødningsareal

1437 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.
190 m² gødningsareal til fast gødning.

Projekterede anlæg:

Ny kælvnings- og velfærdsstald med dybstrøelse på 525 m²
Ny møddingsplads på 232 m²
Nyt staldafsnit med dybstrøelse i gl. kostald
Nyt staldafsnit med dybstrøelse i foderladen

Dispensation

Der søges om indretning af dybstrøelsesafsnit i gl stald. Stalden er beliggende ca. 6 m fra vejen og ca. 4 m fra beboelsen. Der søges derfor om dispensation for afstandskravene på 15 m til vej og 15 m til beboelse.

Ændringen sker i en eksisterende bygning, og har ingen betydning i forhold til benyttelsen af vejen og i forhold til benyttelsen af beboelsen. På den baggrund meddeler Tønder Kommune dispensation til afstandskravene jf. § 9 i Husdyrloven.

Godkendelsen bygger på ansøgning nr. 223432 version 4 indsendt via husdyrgodkendelse.dk.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet jf. vejledning sidst i tilladelsen.

Flemming Refsgaard
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:
Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 01-05-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 2256 af 29-12-2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 1451 af 21-06-2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning

MILJØTEKNI SK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger:

Nygaard I/S
Søndernæsvej 15, 6780 Skærbæk
Ejendomsnr. : 5500007382
CVR: 29305226
CHR: 49607

2) Kontaktoplysninger:

Tommy Mogensen
Mobil: 26207208
E-mail: Nygaard_IS@hotmail.com

3) Rådgiver:

Rikke Kyhn – Landbrugsrådgivning Syd (I/S)
Tlf.: 20245052
E-mail: rky@lrs.dk

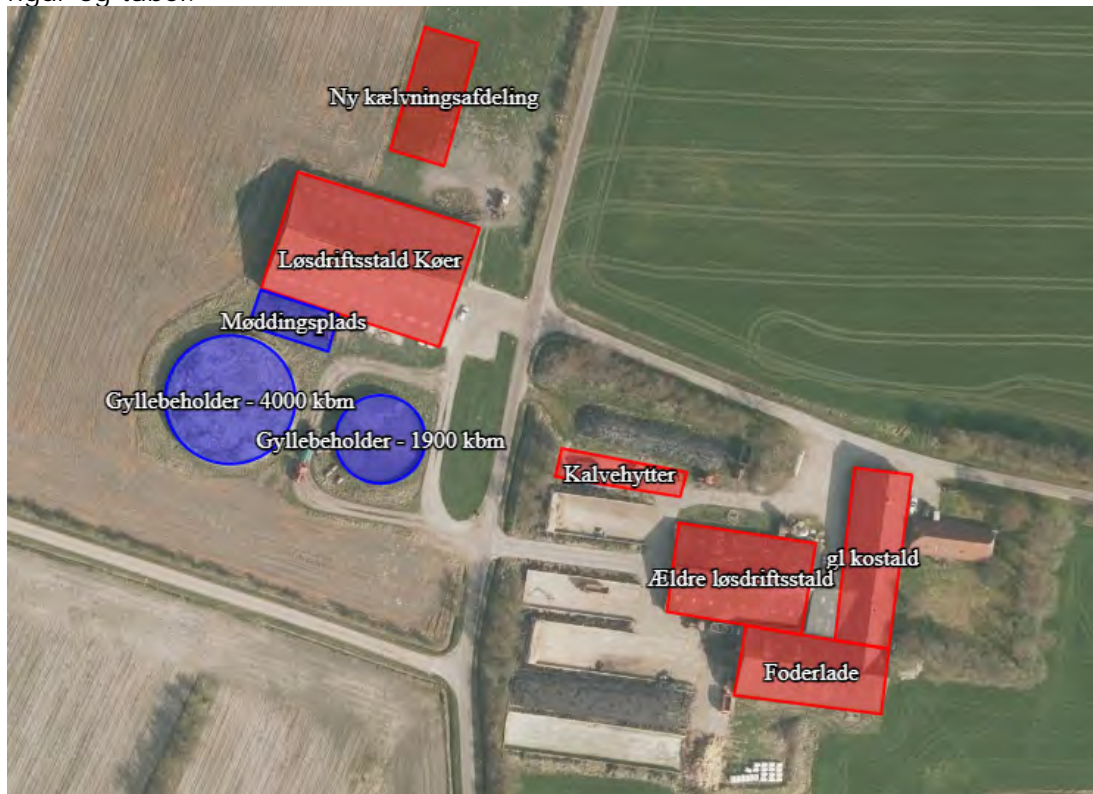
4) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte
Ingen andre ejendomme med miljømæssig samdrift.

B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1) Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående figur og tabel.

Figur: Placering af stald og gødningsanlæg mv.

Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal, staldsystem og dyretype	
Gl kostald	724 m ²	(Nyt) 28 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg	
		28 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg	
		18 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg	
		380 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til flexgruppe: Alle kvæg	
Kalvehytter	256 m ²	70 m ² dybstrøelse til kalve < 6 mdr.	
Ældre løsdriftsstald	926 m ²	390 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til flexgruppe: Alle kvæg	
		292 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til flexgruppe: Alle kvæg	
		77 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg	
Foderlade	738 m ²	(Nyt) 15 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg	
		50 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg	
		170 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til flexgruppe: Alle kvæg	
Løsdriftsstald køer	1730 m ²	57 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg	
		1109 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til flexgruppe: Alle kvæg	
Ny kælvningsafdeling	525 m ²	265 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg	
Opbevaringslagre		Lagertype/gødningsstype	Areal m ²
Gylle - 4000 m ³		Flydende	974 m ²
Gylle - 1900 m ³		Flydende	463 m ²
Mødding - 232 m ²		Fast til Kvæg, heste, får og geder	190 m ²

Tabel: Ansøgt drift

Produktionsarealer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 6-8 og bilag 2

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det at der er redegjort tilstrækkeligt for produktionsarealerne i 8-årsdrift, i nudrift og i ansøgt drift.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - side 8-9

Tønder Kommune vurderer:

Det fremgår af ansøgers kapacitetsberegning at der er kapacitet til opbevaring af gylle og dybstrøelse. Tønder Kommune vurderer, at udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med ansøgers redegørelse og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - side 6-11

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at der er redegjort tilstrækkeligt for de bygningsmæssige ændringer.

3) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - side 3

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger er der ingen væsentlig miljømæssig forbindelse til andre husdyrbrug.

4) Lokalisering og landskab

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 10-12

Tønder Kommune vurderer:

Afstandskravene til vej og beboelse er ikke overholdt for ændringerne i gl stald. Øvrige afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens § 6, 7 og 8 er overholdt.

Dispensation for de afstandskrav der ikke er overholdt fremgår af side 4.

Det fremgår af ansøgers oplysninger at den nye kælvningsafdeling vil blive opført i tilknytning til eksisterende bygninger. Der stilles vilkår til placering af nye bygninger samt til valg af materialer, udformning og farver.

Med de stillede vilkår om placering, materialer, udformning og farver vurderes det, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og at de nye bygninger ikke vil virke forstyrrende i landskabet.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur som er et klit-område på Rømø ligger ca. 10 km vest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldeposi-

tionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauets nedre grænse på 0,2 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 2 natur er Normsted Hede ca. 3,5 km øst-nordøst for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 3 natur er en mose mod syd og en mose mod vest. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at merdepositionen på moserne udgør 0,1 kg N/ha/år og at merdepositionen fra de seneste 8 års udvidelser udgør 0,2 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på 1 kg N/ha/år.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Indenfor en afstand af 500 m til husdyrbruget ligger 3 søer som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Beregninger i ansøgningssystemet viser, at depositionen udgør 0,1 kg N/ha/år til den sø der modtager mest luftbåren kvælstof.

På baggrund af ovenstående vurderes det ansøgte ikke at give anledning til tilstandsændringer af naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

6) Lugt

Der er foretaget en beregning af lugtgenefstanden:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Søndernæsvej 14	0	FMK	95,6	95,6	223,7	Ja
 Søndernæsvej 14	0	NY	223,5	223,5	223,7	Ja
 Brøns Ejerlav, Brøns	0	NY	336,3	336,3	1974,8	Ja

Tabel: Lugtberegning (fra scenarieberegning - skema 228534)

Beregningerne viser, at lugtgenekriteriet er overholdt.

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af lugtbeskyttelsen.

Tønder Kommune vurderer:

For at begrænse lugtgenerne stilles der vilkår om, at der ikke må opbevares dybstrøelse i markstak inden for 100 m fra nabobeboelser.

Under forudsætning af, at vilkåret overholdes, vurderer vi, at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 13-14:

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Vi vurderer at vilkåret er tilstrækkelige til at sikre omgivelserne mod væsentlige støjgener.

Rystelser og vibrationer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 14:

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af husdyrbrugets placering vurderes rystelser og vibrationer ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne.

Støv

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 14:

Tønder Kommune vurderer:

Vi vurderer, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støjgener, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med høst vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 15:

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om hygiejneniveau og bekæmpelse så risiko for tilhold af skadedyr reduceres.

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 15:

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune vurderer, at husdyrbruget i forbindelse med udvidelsen har taget tilstrækkelige hensyn til omkringboende og miljøet, således at transporterne ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller udgør en unødigt risiko for miljøet.

Lys

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 14-15:

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med det stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 17:

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige

daglige drift, stilles der vilkår til opsyn ved gyllepumpning og vilkår til opbevaring og håndtering af affald og brændstof mm. Der stilles endvidere vilkår om at tagnedsløbsbrønde skal sikres så gylle og ensilagesaft mv. ikke kan afledes til drænsystemet ved uheld.

Vi vurderer, på den baggrund, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 17:

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om at kemikalier opbevares indendørs på fast og tæt bund uden afløb.

På baggrund af ansøgers oplysninger og det stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget opbevarer kemikalier og pesticider forsvarligt.

Olie og brændstof

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 17:

Tønder Kommune vurderer:

Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i høj grad sikrer mod forurening. For at undgå olieforurening, er der stillet vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme og at brændstofftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles.

Egenkontrol og management

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 16:

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om egenkontrol ud fra de virkemidler, der er valgt på ejendommen og i overensstemmelse med miljøstyrelsens vejledninger.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes godt landmandskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Spildevand

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 17:

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det at husdyrbrugets opbevaring og håndtering af spildevand er forsvarlig. Der stilles derfor ingen vilkår.

Affald og døde dyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 19:

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om opbevaring af fast og flydende affald. Under forudsætning af, at vilkår om affaldshåndtering overholdes og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 12 og 25:

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om skift til lavenergibelysning, når eksisterende er udtjente. Der stilles desuden vilkår om egenkontrol af energiforbruget.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes energibesparende foranstaltninger på ejendommen.

Vandforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 12 og 25:

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer og registrering af vandforbruget.

På den baggrund vurderer Tønder Kommune, at der anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 25:

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 3869 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget bliver 3869 kg N/år.

BAT fastholdes ved, at der stilles vilkår om indretning og udformning af staldsystemerne.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund at BAT er overholdt.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger:

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 24:

Tønder Kommune vurderer:

Afstanden fra husdyrbruget til den tyske grænse er ca. 29 km. På den baggrund vurderes der ikke at være grænseoverskridende virkninger.

C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

Husdyrbruget er ikke et IE-husdyrbrug.

D. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Ved en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 16 a, skal ansøgningsmaterialet kunne udgøre en miljøkonsekvensrapport. Kommunen skal gennemgå og bruge rapporten. Tønder Kommune har gennemgået rapporten og har brugt oplysninger i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ansøgers ikke tekniske resume af miljøkonsekvensrapporten fremgår af bilag 2 – side 5-6.

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Natura 2000-områder

Nærmeste natura 2000-område er et fuglebeskyttelsesområde som har dyrkede arealer der ligger helt op til husdyrbrugets anlæg. Fra husdyrbruget til områdets nærmeste ammoniakfølsomme natur er der ca. 350 m – 400 m. Området ligger sydvest for husdyrbruget og modtager ifølge beregninger en totaldepositionen fra husdyrbruget på ca. 0,4 kg N/ha/år.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde ligger mod sydvest som nabo til husdyrbrugets anlæg. De nærmeste arealer i fuglebeskyttelsesområdet udgøres af marker der drives intensivt. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Der foreligger ikke konkrete feltobservationer af bilag IV-arter i projektområdet eller i den umiddelbare nærhed. Der er ikke indberettet observationer til www.naturdata.dk om observationer i projektområdet eller dets umiddelbare nærhed.

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

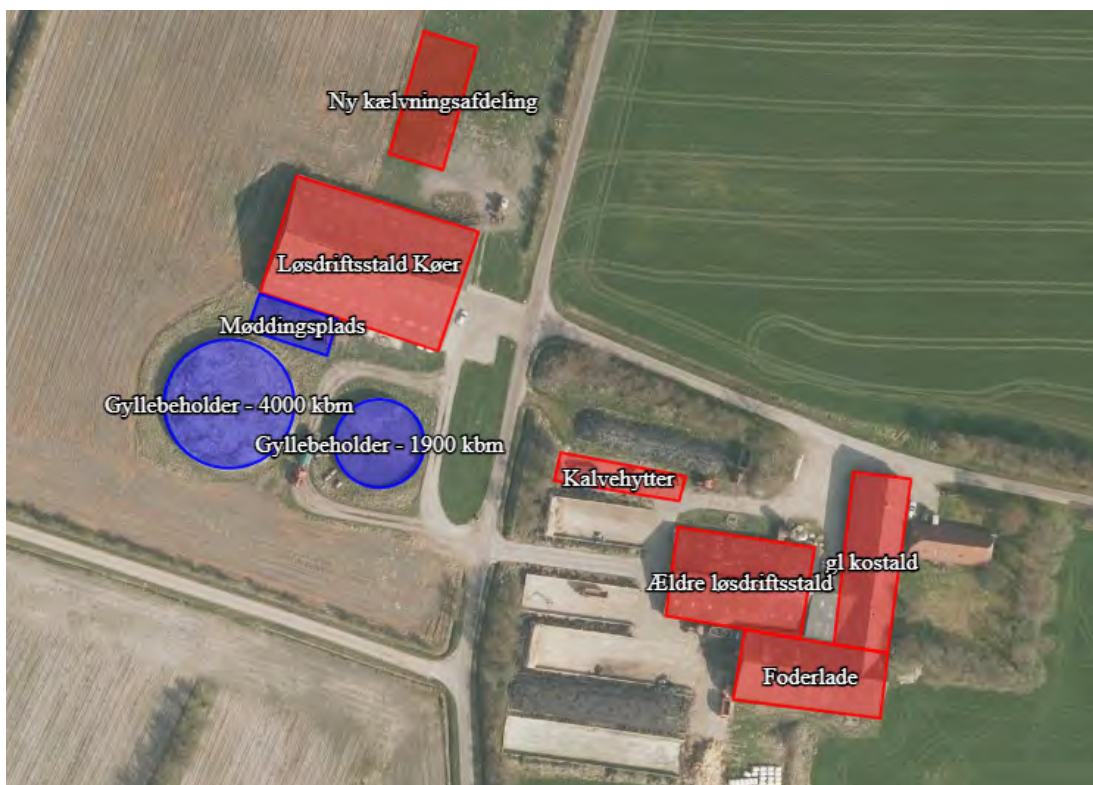
Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

VILKÅR

Når godkendelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Det tilladte produktionsareal må maksimalt være som angivet i nedenstående tabel. Staldsystem og dyretypen skal være som angivet i tabellen (placering fremgår af figuren med situationsplan under tabellen).

Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal, staldsystem og dyretype	
Gl kostald	724 m ²	(Nyt) 28 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg	
		28 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg	
		18 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg	
		380 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til flexgruppe: Alle kvæg	
Kalvehytter	256 m ²	70 m ² dybstrøelse til kalve < 6 mdr.	
Ældre løsdriftsstald	926 m ²	390 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til flexgruppe: Alle kvæg	
		292 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til flexgruppe: Alle kvæg	
		77 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg	
Foderlade	738 m ²	(Nyt) 15 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg	
		50 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg	
		170 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til flexgruppe: Alle kvæg	
Løsdriftsstald køer	1730 m ²	57 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg	
		1109 m ² sengestald med spalter(kanal, bagskyl el. ringkanal) til flexgruppe: Alle kvæg	
Ny kælvningsafdeling	525 m ²	265 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg	
Opbevaringslagre	Lagertype/gødningstype		Areal m ²
Gylle - 4000 m ³	Flydende		974 m ²
Gylle - 1900 m ³	Flydende		463 m ²
Mødding - 232 m ²	Fast til Kvæg, heste, får og geder		190 m ²

Figur: Situationsplan

2. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.

Stalde og anlæg

3. Den nye kælvningsafdeling skal placeres som angivet på situationsplanen i vilkår 1. Staldene skal være opført med det staldsystem der fremgår af vilkår 1 og med et produktionsareal der ikke overstiger det areal der er angivet i vilkår 1.
4. Den nye møddingsplads skal placeres som angivet på situationsplanen i vilkår 1.

Gødningsopbevaring og -håndtering

5. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
6. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn.
7. Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.

Landskabelige hensyn

8. Den nye kælvningsafdeling skal opføres i afdæmpede farver og ikke reflekterende materialer, der svarer til farverne på løsdriftsstalden til køer (løsdriftsstald køer). Endvidere skal udformningen af den nye kælvningsafdeling svare til udformningen på løsdriftsstalden til køer.

Støj

9. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Fluer og skadedyr

10. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
11. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Lugt

12. Markstakke med dybstrøelse skal placeres mindst 100 meter fra nabo-beboelser.

Lys

13. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Driftsforstyrrelser og uheld

14. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende, skal det opbevares i beholdere, der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område, hvor beholderne står, skal udformes, så den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne.
15. Tagnedløbsbrønde og lignende, der ligger inden for 25 m fra gyllebeholderne, ensilagepladserne, møddingspladserne eller pladserne til kalvehytter skal sikres, så der i forbindelse med uheld ikke kan afledes gylle eller pladsvæske til drænsystemet.

Kemikalier og pesticider

16. Kemikalier skal opbevares indendørs, hvor underlaget har fast bund og er uden afløb.

Olie og brændstof

17. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.
18. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Egenkontrol og management

19. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.
20. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
  - Forbrug af el, vand og brændstof

Affald

21. Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt

materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.

22. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Energiforbrug

23. Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af el og brændstof.
24. Der skal skiftes til lavenergibelysning i stalde, foderlade og maskinhus, når de eksisterende lyskilder er udtjente.

Vandforbrug

25. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.
26. Der skal foretages en årlig opgørelse af husdyrbrugets vandforbrug.

HØRINGER

I de høring

Ansøgningen blev 30. august 2021 annonceret på <https://dma.mst.dk/>.

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at dem som skal høres i sagen, er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på 381 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af naboer.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest mandag den 22. november 2021.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

Bilag

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport fra ansøger

Bilag 2: Indretning af stalde (produktionsarealer)

**Miljøkonsekvensrapport
til ansøgning om
§ 16a Miljøgodkendelse af husdyrbruget på
Søndernæsvej 15
6780 Skærbæk**

**Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte
Udarbejdet af**

 LANDBRUGSRÅDGIVNING SYD

Juni 2021

BASISOPLYSNINGER

Titel	Miljøkonsekvensrapport i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbruget Søndernæsvej 15, 6780 Skærbæk efter husdyrbrugslovens § 16a
Ejendommens adresse:	Søndernæsvej 15, 6780 Skærbæk
Cvr-nr.;	29305226
Matr.nr.:	38 Astrup, Brøns
Ejer og ansøger:	I/S Nygaard v./Tommy Mogensen Søndernæsvej 15, 6780 Skærbæk Nygaard_IS@hotmail.com Mobil: 26207208
Ejendomsnummer:	5500007382
Konsulent:	Rikke Kyhn, Miljøkonsulent Landbrugsrådgivning Syd Mail: rky@lrs.dk Mobil: 20245052
Tilsynsmyndighed:	Tønder Kommune
Ansøgningskema	223.432

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

I/S Nygaard driver også bedrift på Astrupvej 57, Skærbæk.

Biaktiviteter

Der er ikke biaktiviteter på ejendommen.

IE-brug

Husdyrbruget er ikke kategoriseret som et IE-brug.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	3
Indledning.....	5
Ikke teknisk resumé.....	5
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	6
Overblik over stalde og produktioner	6
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	8
Lokalisering.....	10
Faste afstandskrav	10
Landskabet og planforhold.....	11
Alternativer.....	12
Energiforbrug.....	12
Vandforbrug	12
Lugt.....	13
Støj og vibrationer	13
Rystelser og vibrationer.....	14
Støv.....	14
Lys.....	14
Fluer og Skadedyr	15
Transport	15
Egenkontrol	16
Driftsforstyrrelser og uheld	16
Brand	16
Gylleudslip.....	16
Udslip af skadelige stoffer	17
Spildevand	17
Husdyrgødning og foder	18
Foderopbevaring	18
Opbevaringskapacitet.....	18
Affald	19
Ammoniakemission	19
Påvirkninger af natur	20
Grænseoverskridende virkninger	24

Foranstaltninger ved ophør.....	24
BAT ammoniak.....	25
Befolkningen og menneskers sundhed	26
Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kat 1- og 2 natur samt bilag 4 arter.....	26
Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.	27
Materielle goder, kulturarv og landskab.	27

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver en planlagt udvidelse af Søndernæsvej 15, 6780 Skærbæk, beliggende i Tønder Kommune.

Rapporten redegør for de faktuelle forhold ved den planlagte udvidelse, samt de forhold, der gør sig gældende ved den eksisterende produktion. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.

Ikke teknisk resumé

På bedriften Søndernæsvej 15, 6780 Skærbæk søges om godkendelse af husdyrholdet efter "ny lov" – hvor der godkendes et produktionsareal. Ansøgning omfatter det eksisterende staldanlæg samt ny velfærds- og kælvningsafdeling.

Ejendommen drives konventionelt som malkekvægsbedrift og dertil hørende planteavl for bl.a. egen foderforsyning.

Bygningerne der hører til ejendommen, er følgende: et stuehus, et ældre stald, en ældre løsdriftsstald, en foderlade, et plansiloanlæg, en plads til kalvehytter, en nyere løsdriftsstald samt 2 gyllebeholdere på hhv. 1900 m³ og 4000 kbm.

I forbindelse med udvidelsen vil blive opført en ny kælvnings- og velfærdsstald og møddingsplads.

Der har tidligere været søgt om opførsel af møddingsplads ved siden af løsdriftsstalden, denne er dog aldrig blevet opført, da gødning blot har været opbevaret i stald indtil det kunne køres ud. Der ansøges dog igen om opførsel af ny møddingsplads i denne ansøgning.

Området hvor denne skal placeres er udpeget som kulturarvsareal, hvor der er særlig fokus på fund af bopladser og gravpladser fra jernalderen.

Der ønsker en fleksibel miljøgodkendelse til kvægproduktion, så der søges om opstaldning af alle slags kvæg på de typer af staldsystemer der er anført i ansøgningen.

De eksisterende stalde vil drives med en fleksibel kvægproduktion på produktionsarealet, uden at der foretages ændringer i eksisterende stalde. I tidligere godkendelse (efter gammel lov) blev fastsat overdækning på gyllebeholderne, for den gang at kunne opfylde GAK. Dette vilkår søges omgjort, så der ikke skal være overdækning på gyllebeholderne. Det er en kvægproduktion og der er naturligt flydelag på gyllebeholderne.

Der er foretaget beregninger af lugt i forhold til nabo, samlet bebyggelse og by. Beregningen viser at lugtgenekriteriet er overholdt.

Det forventes ikke at nabobebyggelse mv. vil opleve generende lugt fra ejendommen i forbindelse med udvidelsen. Endvidere er forhold angående f.eks. støj, støv, skadedyr mv. beskrevet og det vurderes at der ikke vil opstå gener for omgivelserne.

Der er foretaget beregninger i forhold til ammoniakdeposition på nærliggende beskyttet natur (§3 og Kat 3 natur). Beregningerne viser at der ikke vil ske en merdeposition på over 1 kg N.

Der er ligeledes foretaget beregninger på Kat 1 og kat. 2 natur (særlig følsom udpeget natur). Her viser beregninger også at krav er overholdt.

Ud fra ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet og at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til beskyttede arter af planter og dyr.

Tidligere godkendelser

Der den 2. oktober 2012 givet § 12 miljøgodkendelse af kvægbedrift Søndernæsvej 15, 6780 Skærbæk. Her blev ejendommen godkendt 200 køer med tilhørende opdræt svarende til 345,24 DE kvæg. I den forbindelse blev godkendt ny gyllebeholder.

I september 2017 blev givet et tillæg til godkendelsen. Her blev ændret til 216 køer, med tilhørende opdræt.

I det ansøgte projekt ønskes ejendommen godkendt efter ny lovgivning med den fleksibilitet det medfører, hvor der stilles vilkår til produktionsareal, og hvor der er fleksibilitet på placering af alles slags kvæg anlægget indenfor de forskellige staldtyper i anlægget, dog med undtagelse af kalve på pladsen med kalvehytter.

Husdyrbrugets ophør

Der er ingen planer om, at husdyrproduktionen skal ophøre, men det forventes, at landbrugsvirksomheden fortsat effektiviseres, optimeres og udvides i det omfang, det er krævet for at følge med udviklingen.

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil der blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ud fra eksisterende bygningstegning af nyere løsdriftsstald, samt opmåling og optegning af staldindretning i foderlade, gl. kostald og ældre løsdriftsstald. Tegningsmateriale for stalde er vedlagt som bilag. For kalvehytter er befæstet plads medtaget med hytter svarende til 21 enkelthytter og 2 store fælleshytter.

Overblik over stalde og produktioner

Til bedriften hører en ældre kostald, en foderlade, et værksted, gammel teknik og malkerum, en ældre løsdriftsstald, et plansiloanlæg, en plads til kalvehytter, en nyere løsdriftsstald samt 2 gyllebeholdere på hhv. 1900 og 4000 kbm.

Den nyere løsdriftsstald og gyllebeholdere er opført modsatte side af vejen (Søndernæsvej). Vinkelret på løsdriftsstalden og mod nord vil den nye kælvnings- og velfærdsafdeling blive opført. Denne placeres minimum 31 meter fra vej.

De øvrige bygninger ligger på parcellen hvor stuehuset er opført.

Løsdriftsstald - kostald

Den eksisterende løsdriftsstald er fra 2003. Stalden er indrettet med foderbord i midten, sengebåse og spalter (ringkanal og omrører pumpebrønd). I det ene hjørne er malkestald beliggende, og på modsatte side af foderbord er placeret en stor dybstrøelsesboks til goldkøer/kælvekvier. Der sker ingen ændringer i

staldindretningen. Stalden er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette. I denne stald er produktionsarealet for senge+ spalter opgjort til 250 m² og dybstrøelsesboksen er på 55 kvm.

Der har tidligere været projekteret en møddingsplads ved siden af den nye løsdriftsstald. Denne er dog ikke opført. **Gødning har været opbevaret i stald eller læsset i gyllebeholder, så det er med i ansøgning som placeret i stald ved kalvebokse i nudrift og 8 års drift. Der vil dog med denne nye ansøgning søges om tilladelse til at få opført denne. Pladsen bliver på 220 kvm (10x22 meter) og opføres med mur og randzone, så overfladevand kan opsamles og ledes til gyllekanal/brønd.**

Kalvehytter

Mellem plansiloer er der etableres en fast plads på ca. 30 m x 9 m, hvorpå kalvehytter er opstillet. Der er på pladsen både opstillet fælleshytter og enkelthytter.

Produktionsarealet for kalvehytter er opgjort til 70 m², som dybstrøelse

Ældre løsdriftsstald

Den ældre løsdriftsstald, er den første løsdriftsstald der blev opført på ejendomme. Stalden er beliggende vinkelret på den ældre stald (gl. spalteboksstald) og liggende parallelt med foderlade.

Denne stald blev hovedrenoveret i 2003, hvor der blev skiftet inventar og spalter. Den er indrettet med foderbord i midten og 2 rækker senge på hver side af foderbord. Der hvor der før var malkestald er etableret dybstrøelsesbokse.

Produktionsarealet for kvistald er opgjort til 682 m², samt et areal på 77 kvm dybstrøelsesboks

Foderlade

I foderladen er der i den ene side (mod syd), etableret en række sengebåse med spalter og foderbord.

Dertil er opsat enkeltbokse til kalve. I forbindelse med udvidelsen vil der blive etableret ekstra dybstrøelsesbokse på 70 kvm.

I foderladen udgør produktionsarealet fremadrettet 170 m² for senge/spalter og 65 kvm dybstrøelse.

Ældre stald

Den ældre kostald (tidligere spalteboksstald), ligger vinkelret på stuehuset. Denne bliver i dag anvendt til mindre ungdyr og kviekalve. Den er indrettet med en række senge på hver side af foderbord der går ned i midten af stalden. I den ene side er der opført en dybstrøelsesboks. Og for enden af denne stald er der indrettet en lidt større dybstrøelsesboks, der dog er afskærmet fra stalden med en mur. I denne afdeling søges også om udvidelse af dybstrøelsesafdelingen.

Der etableres derfor endnu et dybstrøelsesareal 28 m². Produktionsarealet fremadrettet vil i denne stald udgøre 380 kvm spalter/senge og 74 kvm dybstrøelse.

I forbindelse med denne ansøgning søges om udvidelse, da der ønskes opført en velfærdsafdeling, med dybstrøelsesbokse til kælvningskvier og goldkøer, samt ekstra bokse til kælvende dyr.

Produktionsarealet for kælvnings- og velfærdsafdelingen vil blive på 265 m².

Fremadrettet søge om fleksibilitet i anlægget så dybstrøelsesarealer, kan anvendes til alle kvæg på dybstrøelse dog undtaget kalvehytter, og således at sengestald og spalter kan anvendes til alle slags kvæg i staldene med senge/spalter.

Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Produktionsanlægget overholder gældende regler for opbevaring, håndtering samt udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelserne mv. og det er ligeledes undersøgt og vurderet at dette fremadrettet kan opretholdes.

Ved eventuelt ophør af driften vil forurenende dele i produktionsanlægget blive fjernet. Herunder tømmes kanaler og beholdere. Rester af foder og øvrige stoffer afhændes evt. til destruktion.

På ejendommen er der 2 gyllebeholdere, som ligger syd for kostalden. Gyllebeholderne er på hhv. 1.900 m³ og 4.000 m³.

Desuden er der en fortanke/pumpebrønde ved de gamle stalde.

Ved siden af det plansiloanlæg er opført en fortank til opsamling af overfladevand, så det kan udsprinkles på nærved liggende arealer.

Figur 2. Situationsplan

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholdere er etableret således at bund og vægge er tætte og at de kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholdere tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion.

Begge gyllebeholdere på ejendommen er etableret med fast overdækning. Gyllevogne vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllespild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevogne.

Gylle fra produktionen ledes til og opbevares i gyllebeholdere.

På ejendommen er der en samlet opbevaringskapacitet på 6.900 m³. Til ejendommen hører 2 beholdere på hhv. 1900 m³ og 4000 m³. Derudover er der opbevaringskapacitet under spalterne, som ikke er indregnet i den samlede opbevaringskapacitet.

Gyllen pumpes fra staldene til beholderne ca. 1 gang i ugen. Gylle fra den gl. stald ledes til den mindste beholder, og gylle fra nyere løsdriftsstald ledes til den største beholder.

Gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning.

Dybstrøelse opbevares i stalden indtil det køres ud direkte eller lægges i markstak.

Fast møg/dybstrøelse fra kalve har tidligere været placeret forskellige steder på bedriften på fast bund (i stald/foderlade/i gyllebeholder), indtil det køres ud direkte eller lægges i markstak.

I forbindelse med udvidelsen vil der blive etableret møddingsplads mellem løsdriftsstald og den store gyllebeholder, så fast gødning fra kalve kan lægges herpå, indtil det køres direkte ud eller kan lægges i markstak. Overfladevand herfra ledes til pumpebrønd og dermed i gylle.

Oplag af kompost i marken sker i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, med hensyn til placering og overdækning, og der føres journal/logbog.

Ansøger overholder gældende lovgivning på området, både mht. udbringning og opbevaring.

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området. Ligeledes vurderes bygningernes størrelse og indretning at leve op til kravene omkring hold af kvæg.

Management/egenkontrol

Udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen repareres og vedligeholdes efter behov. Området omkring ejendommen rengøres efter behov.

Der føres regnskab med vand- samt energiforbruget via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet.

I årsregnskab registreres forbruget af energi, vand og indkøbte fodermidler.

Bortskaffelse af døde dyr, dyr til slagtning, kælvninger og hændelser med dyr i besætningen indberettes til CHR register.

Der føres logbog over flydelaget på gylletankene, samt placering af markstakke (gødning).

Der udarbejdes gødningsregnskab på bedriften hvor forbruget af husdyrgødning og anden organisk gødning, afpasse markdriften.

Rengøring og desinficering

Stalde vaskes normalt ikke. Der kan dog være behov for at vaske/desinficere kalvehytter/bokse. Malkeanlæg og malkestald rengøres efter brug. Det iblødsættes før vask.

Lokalisering

Husdyrbruget ligger på adressen Søndernæsvej 15, 6780 Skærbæk i Tønder kommune. Området er landzone. Landsbyen Brøns ligger ca. 1,7 km Nordøst for ejendommen, og Brøns er også nærmeste byzoneområde. Der er ca. 2,5 km til Skærbæk der ligger syd øst for ejendommen.

Nærmeste naboer ligger ca. 59 meter sydøst fra nærmeste hjørne på stalde. Nærmeste samlede bebyggelse er Søndernæsvej 14, som ligger 134 meter øst for nærmeste stald.

Nærmeste lokalplanlagte område er lokalplan nr. 560.81.14 der er et teknisk område som ligger ca. 1110 meter syd øst for bedriften. Området skal anvendes til vindmøller og er angivet som landzone. Lidt længere mod øst er ved Skærbæk udpeget et kommuneplanlagt område 560.81.3 for en flyveplads ved Skærbæk. Området er udpeget som landzone, hvilket betyder at der ikke foretages beregninger til området.

Faste afstandskrav

Afstandskravene i henhold til §6 i Husdyrloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg IKKE er beliggende;

- Indenfor eksisterende eller fremtidig byzone eller sommerhusområde

- I et område i landzone der er lokalplanlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller offentlige formål herunder rekreative områder, institutioner o. lign.
- I en afstand af mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Afstandskravene i henhold til §8 i Husdyrloven er herunder vurderet;

- Almene forsyningsanlæg > 50 m (nærmeste almene vandværk – Skærbæk vandværk – ligger ca. 2 km øst for husdyrbruget)
- Ikke almene vandforsyningsanlæg > 25 m (ligger 220 meter syd for anlægget)
- Vandløb, dræn og søer > 15 m (Nærmeste vandløb/dræn ligger ca. 440 meter vest for den store gyllebeholder)
- Offentlig vej og privat fællesvej (15 m) (der er ca. 6 m fra gammel stald til Søndernæsvej) Den nye stald bliver placeret så den ligger min 15 meter fra vej.
- Levnedsmiddelvirksomhed > 25 m (ukendt)
- Naboskel > 30 m (nærmeste naboskel er ved Søndernæsvej 14 – her er ca. 100 meter)
Afstandskravet til beboelse på samme ejendom er ikke overholdt, da der er ca. 4 m fra beboelsen til gammel stald. Der sker ingen ændringer i denne gamle stald og der er tale om eksisterende bygninger.

Området husdyrbruget er beliggende i, er relativt fladt terræn, med spredte levende hegn langs de fleste af markskellene.

Landskabet og planforhold

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor Natura 2000-områder, naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser m.v., områder med særlig geologisk værdi, rekreative interesseområder, kirkeomgivelser, lavbundsarealer, skovrejsningsområder, beskyttede naturtyper, strandbeskyttelseslinjer, klitfredningslinje, skovbyggelinje, sø-og å-beskyttelseslinje, kirkebyggelinje, fortidsmindelinje, beskyttede sten og jorddiger.

Området hvor den nyere løsdriftsstald er beliggende og hvor der ønsket opført ny velfærdsstald er udpeget som fredet område – et område der er udpeget, da der er gjort fund af bopladser og tilhørende gravpladser fra jernalderen. I forbindelse med udgravning til ny velfærdsstald tages der højde for dette.

De nuværende og projekterede anlæg ligger indenfor kystnærhedszone, værdifulde kystlandskaber og uforstyrrede landskaber

Indenfor kystnærhedszonen kan der bygges, hvis der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for den kystnære placering. Det samme gælder for værdifulde kystlandskaber. For uforstyrrede landskaber gælder, at det er vigtigt at undgå nye forstyrrende anlæg, herunder større veje, højspændingsanlæg, vindmøller mv. eller at give anlæggene den bedst mulige placering i forhold til værdierne i landskabet. Som hovedregel kan der opføres erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri.

Den nye bygning opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygning og er erhvervsmæssigt nødvendig for at kunne opfylde velfærds- og pladskrav som bl.a. opstilles at afsætningskanal - mejeri (Arla).

Nærmeste § 3 areal er en mose og et engareal beliggende ca. 360 meter syd for ejendommen

Det er vurderingen at anlægget ikke påvirker landskabelige værdier eller er i konflikt med kommuneplanen.

Alternativer

Der er med nærværende ansøgning tale om en godkendelse af eksisterende husdyrbrug der skal udvides for at overholde kommende krav.

Det nuværende anlæg er placeret og indrettet lovlig og opført efter forudgående vurderinger og tilladelser fra Tønder Kommune. Den nye stald skal placeres i umiddelbar nærhed af eksisterende stalde, og det ældre staldanlæg ligger mellem 2 veje og et naboskel mod syd, som afskærer udvidelse her. På matriklen hvor den nyere løsdriftsstald ligger, er der på den ene side gyllebeholdere og her er natur område tæt på. Derfor giver det god mening af placere stalden ved den ansøgte placering.

Energiforbrug

Husdyrbrugets energiforbrug består primært af el til lys og malkeanlæg samt brændstof til bedriftens maskiner.

Elektricitet anvendes til lys, gyllepumper, malke – og køle anlæg.

Der er tændt for lyset i staldene i dagtimer efter behov og lovkrav. Hovedparten af elforbruget anvendes til malkning og gødningshåndtering. Der føres regnskab med energiforbruget via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsenet. Elforbruget for de seneste 12 måneder har for ejendommene beliggende på Søndernæsvej 15 været 210.000 kWh. Forbruget af el forventes at stige i takt med udvidelse af husdyrholdet.

Forbrug af dieselolie forventes ligeledes at stige i takt med behov for mere foder/grovfoder, der både skal indhentes fra mark samt når der skal blandes til fodring.

Der er dog ved løbende udskiftning af energiforbrugende processer, øje for at investere i mere ressourcebesparende teknologi, f.eks. LED lys osv.

Hovedparten produktionen kommer til at foregå i eksisterende og uændret bygningsrammer. Der vil dog med anlæggelse af ny velfærdsafdeling være lidt stigning i energiforbruget, som hovedsageligt er til lys i stalden.

Vandforbrug

Vand leveres fra det lokale vandværk. Drikkevandssystemet er baseret på drikkekar og drikkekopper.

Forbrug er delvist afhængig af bl.a. temperaturer og dyrenes ydelse. Bl.a. kan dyrene i varme perioder have behov for ekstra drikkevand. Der er derfor ikke sat tal på dette, men det følges dog i bedriftens regnskab og dermed holdes øje med det.

Vandforbrug forventes at stige proportionelt med antal dyr i anlægget, dvs. når der etableres ny stald.

Hovedparten af produktionen foregår indenfor eksisterende og uændret bygningsrammer. Der vil dog med anlæggelse af ny velfærdsafdeling og dermed flere dyr i anlægget blive stigning i vandforbruget.

Lugt

Husdyrproduktion kan give anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser

Lugt stammer primært fra staldene og overflader. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Gyllen pumpes fra stalde til gyllebeholder mindst 1 gang ugentlig. Gyllen pumpes og udbringes så vidt muligt ikke i weekender.

Dybstrøelse tages direkte ud af stald og køres i direkte ud eller lægges i markstak. Der kan i den forbindelse opstå lugtgener. Udtagning af dybstrøelse foregår få dage om året.

Det fremgår af beregninger at den beregnede lugtgeneafstand til nabobeboelse, samlet bebyggelse og Byzone er overholdt.

Husdyrbrugets beliggenhed er i landzone, der er god afstand til nabo, samlet bebyggelse samt byzone. Det er ansøgers vurdering at lugtgene grænsen er overholdt, og ændringen til stipladsmodellen samt udvidelse ikke vil give anledning til lugtgener for de omkringboende.

Støj og vibrationer

Der vil kunne forekomme støj fra anlægget og fra driften, bl.a. fra malkeanlæg, ved blanding af foder, ved kørsel med maskiner i og omkring anlægget samt ved til- og frakørsel.

Malkeanlægget anvendes dagligt fra ca. kl. 5.30 til kl. 7.30 og igen om eftermiddagen fra kl. 16 til 18.30. Støj forekommer i forbindelse med håndtering af foder, herunder ved læsning af foder og indlægning i plansiloer. Fodring tager ca. 1,5 time dagligt.

Ud over ovennævnte vil det begrænset, hvor meget støj, der vil være fra produktionen, og hovedparten vil være i forbindelse med til og fra kørsel fra ejendommen. Der vil således kunne forekomme støj ved modtagelse eller afhentning af dyr fra ejendommen, kørsel med foder samt ved udbringning af gødning. Transporter med foder og andre forbrugsmaterialer til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne.

På baggrund af afstand til naboer og omkringboende, samt det at den nye bygning placeret i en god afstand for nabobeboelser, og det at bygninger ligger som afskærmning for plansiloer og malkeanlæg, er det ansøgers vurdering at støj fra husdyrbruget som følge af ovenstående aktiviteter ikke vil være væsentlige for omgivelserne.

Herved lægges vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører. Der har i tidligere miljøgodkendelse været stilles støjvilkår, som omfatter hele ejendommen. Skulle der således mod forventning indgå berettigede støjklager, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbrugets at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag, eksempelvis i form af støjvolde eller anden placering af støjkilder. Det vurderes at den ansøgte ændring på bedriften ikke vil medføre væsentlige ændringer i ejendommens drift, der vil have afgørende konsekvenser for produktionens støjbidrag til omgivelserne.

Rystelser og vibrationer

Der er ingen kendte kilder til vibrationer og rystelser på ejendommen. Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser, maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Der er ikke andre forhold på ejendommen der vurderes at kunne give anledning til rystelser til det omgivende miljø.

Støv

Der kan dog forekomme støvgener udenfor ejendommen især ved transport af foder, dyr og gødning til og fra ejendommen.

Foderhåndtering vil ikke være forbundet med væsentlige støvgener, det hovedparten af foder opbevares her, hvor foder kan håndteres på fast bund, som ligeledes kan holdes rent.

Der kan forekomme støvgener i tørre perioder ved kørsel på grusvej. Kørsel på vejen er især koncentreret i de perioder, hvor der bliver kørt gylle.

Det er ikke ansøgers vurdering at den ansøgte udvidelse og ændring af eksisterende til godkendelse af produktionsareal medfører ændringer i ejendommens drift, der vil have konsekvenser for produktionens nuværende støvbidrag til omgivelserne.

Lys

Der tændes lys i stalde ved behov, dvs. ved tilsyn med dyrene, ved malkning, samt strøning og fodring.

I kostalden er der lamper, som giver mulighed for at give dyrene lys i minimum 8 timer af døgnet, bygningen er dog indrettet, så der kommer dagslys ind, så der anvendes ikke kun kunstigt lys.

Enkelte steder anvendes lamper udendørs til orienteringslys.

Lys/lamper er dog ikke til gene for omkringboende.

Det vurderes at den ansøgte udvidelse og ændring af eksisterende til godkendelse af produktionsareal ikke medfører ændringer i ejendommens drift, der vil have konsekvenser for produktionens nuværende lysbidrag til omgivelserne. Skulle der således mod forventning indgå berettigede klager over lysgener fra

ejendommen kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at dæmpe ejendommens lyskilder, for eksempel ved at retningsbestemme udendørs lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås.

Fluer og Skadedyr

Der foretages som minimum skadedyrsforebyggelse og bekæmpelse efter de gældende retningslinjer.

God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester sikrer, at der kun er minimalt med fluer.

Til rottebekæmpelse anvendes kommunes ordning.

Dertil tilstræbes at der på bedriften holdes rent og ryddeligt, således at der ikke opstår tilhold af skadedyr (rotter osv.).

Det vurderes at det vil være tilstrækkeligt at følge retningslinjerne, fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrslaboratoriet), for at sikre en effektiv flue og skadedyrsbekæmpelse på bedriften.

Transport

Ejendommen ligger på 2 forskellige jordstykker/matrikler. Den nye løsdriftsstald og gyllebeholdere ligger for sig selv. Indtil disse bygninger er der 2 indkørsler, den ene indtil gyllebeholderne og en indtil kostald. Begge er dog forbundet, så der kan køres rundt (ind en vej og ud en den anden vej).

Indkørsel ved gyllebeholder ligger lige overfor indkørsel der går ind til den anden jordparcel, hvor det ældre staldanlæg og plansiloanlæg ligger. Denne vej fører ned mellem 2 plansiloer og indtil løsdriftsstalden, herfra og fører den rundt om stald og op mod vejen igen, hvor den gamle stald ligger med gavl ud mod vejen. Ved stuehus er også en indkørsel, der dog kun anvendes kun indtil her.

Transporterne til og fra ejendommen herunder afhentning af mælk foregår hovedsageligt i dagtimerne. Antallet af transporter med grovfoder og halm vil øges, i takt med der kommer flere dyr i anlægget, bl.a. når den nye velfærdsafdeling opføres.

Antallet af gylletransporter forventes ikke at stige væsentligt, dog vil transporter med dybstrøelse øges netop i forbindelse med at den nye velfærdsstald opføres. Udbringning af husdyrgødning sker med hovedparten i foråret og de resterende fordelt hen over sommeren. Bjærgning af grovfoder og hø sker jævnt hen over sommer og efterår. Transporten af foder til malkekøerne sker dagligt over kommunalvej. Vejen holdes ren for spildt foder eller husdyrgødning.

De væsentligste transporter som er med større maskiner (lastbiler og traktorer), er afhentning af mælk, samt kørsel med foder og gødning.

Ved gyllekørsel sker en del transport ad interne veje, tæt ved eller lige ved ejendommen.

Foder bringes over vejen mellem de 2 parceller.

Transporter som ansøger selv står for, foregår hovedsagligt i dagtimer og på hverdage.

Ejer henviser til at der anvendes god landmandspraksis, og præciserer for ansatte og vognmænd at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt. Antallet og typerne af transport til og fra husdyrbruget forventes at stige lidt med foder og gødningstransport, og ellers forventes de øvrige uændret, og transport er hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

Egenkontrol

Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Der udarbejdes og indberettes det årlige, lovpligtige gødningsregnskab.
- I føres logbog over gyllebeholdere aktiviteter og placering af markstakke
- Gødningsbeholdere kontrolleres minimum hver 10. år
- Der udføres service/kontrol af mælkekøleanlæg så det kører optimalt
- Der udarbejdes foderplaner samt tages analyser af grovfoder,
- Der foretages ydelseskontrol
- Indlægs- og følgesedler fra indkøbt kraftfoder og råvarer gemmes.

Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjæpes.

I forhold til den beskrevne egenkontrol for bedriften, vurderes det at driften på husdyrbruget lever op til de gældende regler. Driften af husdyrbruget forventes samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet.

Driftsforstyrrelser og uheld

Brand

Brand kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler

Gylleudslip

Gylleudslip kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte eller ved at en gylletank kan sprænge. Dette kan medføre nedsivning af gylle til grundvand eller afstrømning af gylle til vandløb. Der kan ligeledes forekomme spild af gylle i forbindelse med læsning af gyllevogne. Risikoen for gylleudslip minimeres ved at medarbejderne har fået en grundig instruktion i de enkelte arbejdsfunktioner (herunder også pumpning af gylle). Maskinerne vedligeholdes løbende og ligeledes er beholderne tilmeldt til lovpligtige beholderkontroller.

Udslip af skadelige stoffer

Hvis der skulle opstå uheld med skadelige stoffer, vil kommunens miljømyndighed samt alarmberedskabet blive kontaktet.

Kemikalier

Kemikalier til markbruget vil blive opbevaret i aflåst rum uden afløb. Desinfektionsmidler og andre rengøringsmidler til staldrengøring opbevares og håndteres så der ikke sker udledning til miljøet.

Medicin

Medicin opbevares efter forskriften og affald/rester afleveres til godkendt modtager, således at der ikke sker udledning til miljøet.

Diesel olietanke

Der forefindes 2 diesel olietanke på ejendommen. Denne er placeret i værkstedet og den anden er placeret i den gamle kostald. De er begge er placeret på fast bund uden afløb. Ved at placere tankene på fast bund, er det muligt at observere et evt. udslip.

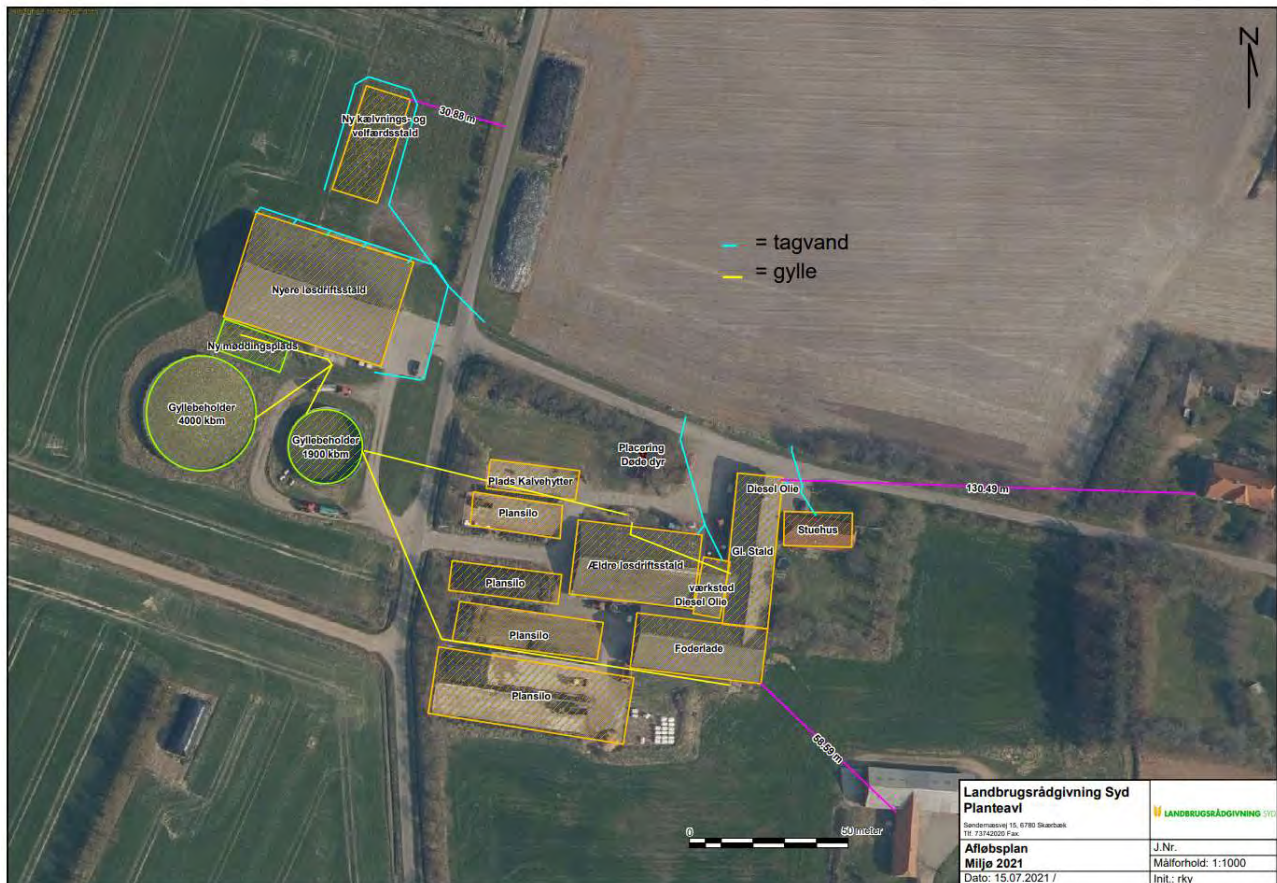
Spildevand

Overfladevand fra plansiloer udsprinkles på markareal syd for siloer. Der er opført en opsamlingsbrønd til overfladevand fra ensilagepladsen. Til brønden er tilknyttet udsprinklingsanlægget, så vandet sprinkles ud på nærliggende arealer. Der er dog sat en ekstra pumpe på, så vandet kan pumpes til gyllebeholder i perioder med frost, hvis der ikke er kapacitet i pumpebrønden.

Alt andet spildevand/procesvand fra produktionen afledes til gyllebeholder og udbringes efter gældende regler.

Tagvand fra løsdriftsstald afledes dræn. Der er ikke tagedløbsrør på de gamle driftsbygninger. Afledes blot på jord. Kommunen har i forbindelse med tidligere godkendelser af bygningsmassen vurderet og godkendt afledningsforholdene

Den nye stald vil få lavet tagedløb som evt. bliver tilkoblet eksisterende ellers ledes til grøft. Der vil i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse, blive søgt om dette.

Figur 3. Afløbsplan

Husdyrgødning og foder

Foderopbevaring

Ensilage opbevares primært i plansiloer med opsamling af vand, hvorved risikoen for forurening af det omkringliggende miljø mindskes. Endvidere reduceres foderspild og foderet holdes renere til fordel for dyrenes velfærd. Enkelte år kan der være behov for opbevaring af ensilage i markstak. I foderlade der ligger i umiddelbar nærhed af plansilo, opbevares kraftfoder osv. som også blandes i foderet til dyrene. Der udtages analyser af grovfoderet til optimering af foderplanen. Der udarbejdes herefter foderplaner afpasset grovfoderets sammensætning og tilpasset dyrenes behov. Den aktuelle mælkeydelse anvendes til foderoptimeringen.

Det ansøgte medfører ikke væsentlige ændringer i foderforbrug eller opbevaring, det vurderes derfor at de bestående vilkår til driften kan opretholdes uden ændringer. Således fastholdt ved vilkår til skadedyrsbekæmpelse og renholdelse af udenomsarealer ved siloer og i foderlade.

Opbevaringskapacitet

Der tilledes husdyrgødning samt vand fra produktionen. Husdyrgødningen opbevares i gyllebeholder samt i kanaler under stalden. Den samlede opbevaringskapacitet i ejendommens gyllebeholdere svarer til 5.900 m³. Der sker ingen ændring af opbevaringskapaciteten efter denne ansøgning.

Ansøger forpligter sig via gødningsplanlægningen til at opretholde tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens §11 og §12. Dette forhold kan på tilsyn kræves dokumenteret. Dette vurderes at være tilstrækkelig til at sikre at produktionen til stadighed har rådighed over den nødvendige kapacitet.

Affald

Det tilstræbes at opbevare og bortskaffe affald så det sikrer mindst mulig belastning af miljøet. Opbevaringen sker således, at der ikke kan ske forurening af det omgivende miljø herunder jord, overfladevand og grundvand. Affaldet bortskaffes efter gældende bestemmelser, herunder enten til genanvendelse/genbrug, forbrænding med nyttiggørelse af energien eller deponering.

Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner:

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lystofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc.)
- Deponeringseget affald

Dagrenovation afhændes via kommunal ordning.

Genbrugeligt affald samles og afleveres på kommunal genbrugsplads.

Farligt affald sorteres og opbevares indendørs indtil bortskaffelse til kommunal genbrugsplads. Spildolie transporteres af og bortskaffes til producent/leverandør af ny olie.

Klinisk risikoaffald opbevares på kontor, indtil aflevering på den kommunale genbrugsplads eller til dyrlæge.

Døde dyr opbevares skyggefuldt og evt. overdækkes med presenning indtil afhentning. De opbevares ved buskads, der virker afskærmende, så de ikke kan ses fra offentlig vej, og er derfor ikke til gene for f.eks. naboer eller forbipasserende.

Afhentning sker efter behov og med dags varsel. Døde dyr afhentes af DAKA.

Forbrændingseget affald fra produktionen opsamles i container indtil afhentning af godkendt renovatør. Ikke forbrændingseget affald opbevares og bortskaffes til kommunal modtagestation.

Produktionens håndtering og opbevaring af affald samt de vilkår kommunen evt. stiller hertil, vil blive kontrolleret ved tilsynsbesøg på ejendommen, hvor der også løbende er dialog omkring forbedringer og nye tiltag på området. Det vurderes at ovenstående er tilstrækkeligt for at sikre en vedholdende fokus på affaldsproduktionen og denne håndtering.

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning).

Husdyrgodkendelseslovens krav til opfyldelse af BAT er opfyldt

Udvidelse af staldanlægget er i ansøgningen, skemaID 223.432 vurderet ift. ammoniakemission fra staldanlægget og påvirkningen fra denne på nærliggende naturområder og nærmeste Natura 2000-område. Beregninger er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk.

Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningsystem er der følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3226,3	643,0	3869,3
Nudrift	2966,7	334,1	3300,8
8 års-drift	1994,4	203,1	2197,5

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **3869,3** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **1671,7** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **568,4** (kg NH₃-N/år)

Påvirkninger af natur

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Dette kunne være Butsnudet frø, stor vandsalamander, spidssnudet frø og lille vandsalamander, som er arter der er vidt udbredte og almindelige i det meste af Danmark.

På og umiddelbart op til husdyrbruget er vi ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af Artsfredningen.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Forekomst af rødliste arter kan ses på HNV (High Nature Value) score kortet.

Der er i moseområdet syd vest for bedriften ikke gjort fund af rødliste arter. I mosen vest for ejendommen er der gjort 1 fund art der er på den danske rødliste.

Det vurderes dog at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. I forbindelse med miljøvurderingen af husdyrbruget skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Den nye velfærdsstald etableres i umiddelbar tæt tilknytning til eksisterende bygninger på bedriften på et areal der før har været drevet landbrugsmæssigt. Det forventes derfor ikke at udvidelsen vil medføre skade på de særligt beskyttede arter selv eller deres yngle- eller rastesteder.

Der er ca. 67 m fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er EF fuglebeskyttelsesområde F67 Ballum og Husum Enge og Kamper Strandenge og Ramsarområde Vadehavet.

Ballum og Husum Enge og Kamper Strandenge huser i hvert år en enorm mængde rastende trækfugle fordelt på en lang række arter og er en af de danske fuglelokaliteter med størst international betydning. Udpegningsgrundlaget for Fuglebeskyttelsesområder er den ynglende hedehøg, engsnarre, blåhals, brushane og mosehornugle, samt rastende bramgås og kortnæbbet gås. Området er også en del af Marsken. Denne er dannet af tidevand og stormfloder som begyndte i læ af den ydre ø-kæden for omkring 3.000 år siden og strækker sig fra Holland, gennem Tyskland og op gennem Danmark. De første diger blev bygget i Holland for omkring 1.000 år siden, hvilket gjorde opdyrkning og systematisk afvanding af marsken mulig. På grund af det store indhold af næringsstoffer, som havet har aflejret sammen med ler og sand, er marskjorden meget frugtbar. Ballum-Astrup dige som beskytter Ballummarsken (Ballum, Husum og Kamper Enge), blev bygget i 1914. Herefter er i stigende grad blevet opdyrket og i dag består området hovedsageligt af arealer i omdrift. Der findes også arealer i vedvarende græs hvoraf enkelte er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Udpegningsgrundlaget for Ramsar området - Vadehavet udgøres af følgende ynglefugle: Klyde, almindelig ryle, splitterne, havterne, fjordterne, sandterne, dværgterne og hvidbrystet præstekrave samt følgende trækfugle: mørkbuget knortegås, lysbuget knortegås, gravand, pibeand, krikand, spidsand, skeand, ederfugl, sortand, dværgmåge, hjejle, strandhjejle, strandskade, lille kobbersneppe, bramgås, islandsk ryle, stor regnspejle, rødben, hvidklire og sandløber.

Vadehavet består et stort lavvandet tidevandsområde med sand- og slikflader og strækker sig gennem Danmark, Tyskland og Holland og dækker et samlet areal på ca. 1.350.000 ha. Den danske del udgør ca. 135.000 ha, hvoraf de 90.000 ha er vadehav. Resten er inddigede marskområder, høje sandbanker, småøer eller vandfyldte render. Vadehavet er et unikt naturområde med international betydning og betragtes sammen med Tøndermarsken og Rømø, som ét af verdens 10 vigtigste vådområder. Hvert forår og efterår raster mellem 10-12 millioner trækfugle i vadehavsområdet fordi der på vadefladerne lever op til 100.000 snegle, orme og muslinger pr m². Vadehavet er siden industrialiseringen blevet tilført en stor mængde næringsstoffer.

Bedriften har udspretningsarealer beliggende indenfor området, disse skal dog ikke vurderes i denne godkendelse.

Der er foretaget beregninger på ammoniak emission fra anlægget til de beskyttede naturområder.

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Overdrev kat 1	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0
Hede kat 2	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,0	0,2
eng nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Mose 2 syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1
Sø øst	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,5	0,1	1,1
eng	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,0	0,4
mose syd	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,1	0,4
Mose vest	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,1	0,5

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26. Til hjælp kan kortlaget "kumulation" i husdyrgodkendelse.dk's kort anvendes.

Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Da der naturlig ventilation i alle stalde er kildehøjde sat til 3 meter, da det her kan forventes at luften kommer ud i en lav højde, da luften kan diffundere ud alle steder i stalden. Ruheder er valgt som Landbrug i oplandet og som hhv. Blandet natur med lav bevoksning, Blandet natur med middel bevoksning, Skov og vand i naturpunkt.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), og som samtidig indgår i udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område. Naturtyperne fremgår af den kortlægning Naturstyrelsen har foretaget i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ammoniakdepositionen på kategori 1-naturområder må totalt set maksimalt være 0,7 kg NH₃-N/ha/år fra det ansøgte husdyrbrug (dog 0,4 og 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der findes 1 hhv. mere end 1 husdyrbrug i nærheden).

Anlægget er beliggende ca. 10 km øst for det nærmeste kategori 1-naturområde – et kat 1 overdrev på Rømmø, som ligger i forbindelse med at hedeområde.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, som viser at totaldepositionen til det nærmeste kategori 1-naturområde er 0,0 kg N/ha/år. Dermed overholder anlægget grænseværdierne til deposition i kat 1-naturområdet. Pga. af afstand og denne beregning forventes tilstanden af nærmeste kategori 1 naturområder, derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra bedriften.

Der er taget stilling til kumulation, da afstand til området er 10 km og der ligger et par ejendomme mellem ansøgt og naturområdet. Totalbelastningen i kategori 1 natur er på 0,0 kg N/ha/år. Til trods for at der ligger flere husdyrbrug i nærheden, kan krav overholdes.

Det er vurderet ud fra afstanden samt beregnede ammoniakdepositioner på kategori 1 natur, at det ansøgte projekt ikke har skadelige virkninger på natur kategoriseret som kategori 1 natur.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om:

- højmoser
- lobeliesøer
- heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakdepositionen på kategori 2-naturområder må totalt set maksimalt være 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Det nærmeste kat 2-natur er en hede der ligger ca. 3,5 km fra anlægget.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, som viser at totaldepositionen til kat 2-naturområdet er 0,0 kg N/ha/år. Dermed overholder anlægget grænseværdierne til deposition i kat 2-naturområdet.

Det er vurderet ud fra afstanden samt beregnet ammoniakdeposition på kategori 2 natur, at det ansøgte projekt ikke har skadelige virkninger på natur kategoriseret som kategori 2 natur.

Kategori 3-natur

(ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk.

Alle beregning viser at mer-depositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Der ligger flere beskyttede § 3-naturområder inden for 1000 m fra ejendommens anlæg. Der er dels tale om en søer, moser og enge.

Nærmeste registrerede § 3 naturområde er et moseareal beliggende lidt syd for anlægget. Mer-depositionen til moser er 0,2 kg N/ha/år, og det vurderes, at det atmosfæriske ammoniakbidrag fra anlægget ikke vil ændre mosens tilstand.

Ved siden af moser ligger et eng areal og her viser beregninger at der sker en mer-deposition på 0,2 kg N/ha/år.

Lidt øst for anlægget for anlægget ligger en sø og her er en mer-deposition på 0,5 kg N/ha/år.

Alle §3 arealer viser beregningerne der ligger på en mer-deposition mellem 0,0 kg N/ha/år og 0,5 kg N/ha/år. Dermed er krav overholdt.

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Det vurderes at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra anlægget, og at husdyrbruget i øvrigt er drevet på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen.

Afstanden til den nærmeste grænse (Danmark/Tyskland) er ca. 29 km.

Alene på grund af afstanden vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokal eller internationalt.

Foranstaltninger ved ophør

Der er ingen planer om, at husdyrproduktionen skal ophøre, men det forventes, at landbrugsvirksomheden fortsat effektiviseres, optimeres og udvides i det omfang, det er krævet for at følge med udviklingen.

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil der blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages. Dette betyder at produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres. Al miljøaffald vil blive bortskaffet efter den til enhver tid gældende lovgivning.

BAT ammoniak

Beregnet BAT-emissionsgrænse ammoniak

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3226	643	3869
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3226	643	3869
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktfoner) opnåelig ved anvendelse af BAT 				
Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers Begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens Begrundelse

Den beregnede BAT-emissionsgrænse er således opfyldt.

BAT – management: I henhold til BREFF-dokumentet er der BAT at træne og uddanne medarbejdere, registrere og søge at minimere ressourceforbruget i produktionen, at minimere affaldsmængder og have fastlagte rutiner omkring sortering og bortskaffelse samt løbende at opdatere og udvikle en Beredskabsplan til brug ved ulykker eller utilsigtede hændelser med risiko for ansatte og omgivende miljø. Husdyrbruget håndterer management på følgende måde;

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejderne er orienteret om at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket ansvar der dermed følger.
- I driftsregnskabet registreres ressourceforbruget af vand, energi og foder.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at sikre der ikke opstår uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og de daglige arbejds gange.
- Ud fra et proportionalitetshensyn er der fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er driftsklar.
- Der er faste rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens affald.

BAT – foder:

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet og løbende kontrol, således det over den samlede vækstperiode tilpasses dyrenes behov. Husdyrbruget håndterer foderet på følgende måde;

- Foderproduktion og indkøb sker på grundlag af en samlet foderplan for dyregruppen og vækstperioden.
- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden indenfor fodring af malkekvæg og tilhørende opdræt. Herved optimeres fodringen så unødigt spild af råvarer undgås.

BAT-vand og energi

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vandforbruget gennem måling og ved detektering/reparation af lækager. Husdyrbruget håndterer vand og energi som følger:

- Lækager findes og repareres hurtigst muligt.

- Defekte dele udskiftes når det opdages.
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt for at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring sker iblødsættes af staldene og inventar for at reducerer vaskevandsforbruget.
- Der er udendørs lyskilder.
- I vintermånederne er lyset i staldene tændt, for at sikre reproduktion.
- malke – og køleanlæg serviceres hvert år for at sikre optimal funktion.

BAT- opbevaringsanlæg

- Der er naturligt flydelag i begge gyllebeholdere.
- Beholderne kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger.
- Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.
- De to beholdere er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder

Befolkningen og menneskers sundhed

Der er i denne rapport anført beskrivelser og beregninger af støj, støv og lugt. Således er det påvist at man i en radius omkring anlægget må forvente visse gener forbundet med enten luftkvalitet eller støj fra ejendommen. Ingen af de beskrevne fokusområder giver anledning til en belastning der ligger ud over de ved lov fastsatte grænseværdier eller geneafstande for produktioner af denne type.

Der er i tidligere miljøgodkendelser af bedriften, stillet vilkår til en kontinuert overvågning af besætningens belastning i lokalområdet via de kommunale tilsyn i besætningen. Skulle der imod forventning konstateres gener hos naboer og i lokalområdet, er der fastsat vilkår til dokumentation af genernes omfang og retningslinjer for problemløsning. Det vurderes derfor at de beskrevne arbejdsfunktioner og den heraf afledte virkning vil give anledning til en påvirkning som kan have konsekvenser for sundheden hos omkringboende.

Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kat 1- og 2 natur samt bilag 4 arter

Der er udført beregninger af ammoniakdepositionen til naturtyper beliggende indenfor 1000 meter fra ejendommen. Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter kategori 1 eller kategori 2 i husdyrbrugsloven inden for en afstand af 3,5 km fra anlægget. Det vurderes derfor, at ændringen ikke har væsentlig påvirkning på noget særligt værdifuldt natur. Ingen af ejendommens bygninger ligger i Natura 2000-område. Nærmeste internationale beskyttelsesområde er Fuglebeskyttelsesområde er F67 Ballum og Husum Enge og Kamper Strandenge som ligger ca. 67 meter fra nærmeste bygning.

Det vurderes, ud fra ammoniakdepositionsregninger til nærmere liggende naturområder samt afstanden fra produktionsanlægget til Natura 2000-områderne, at nedfald af ammoniak, der skyldes emission fra projektet, ikke er til skade for de beskyttede Natura 2000-områder. Det er vurderet, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre påvirkninger og bidrag fra andre projekter har skadevirkning på

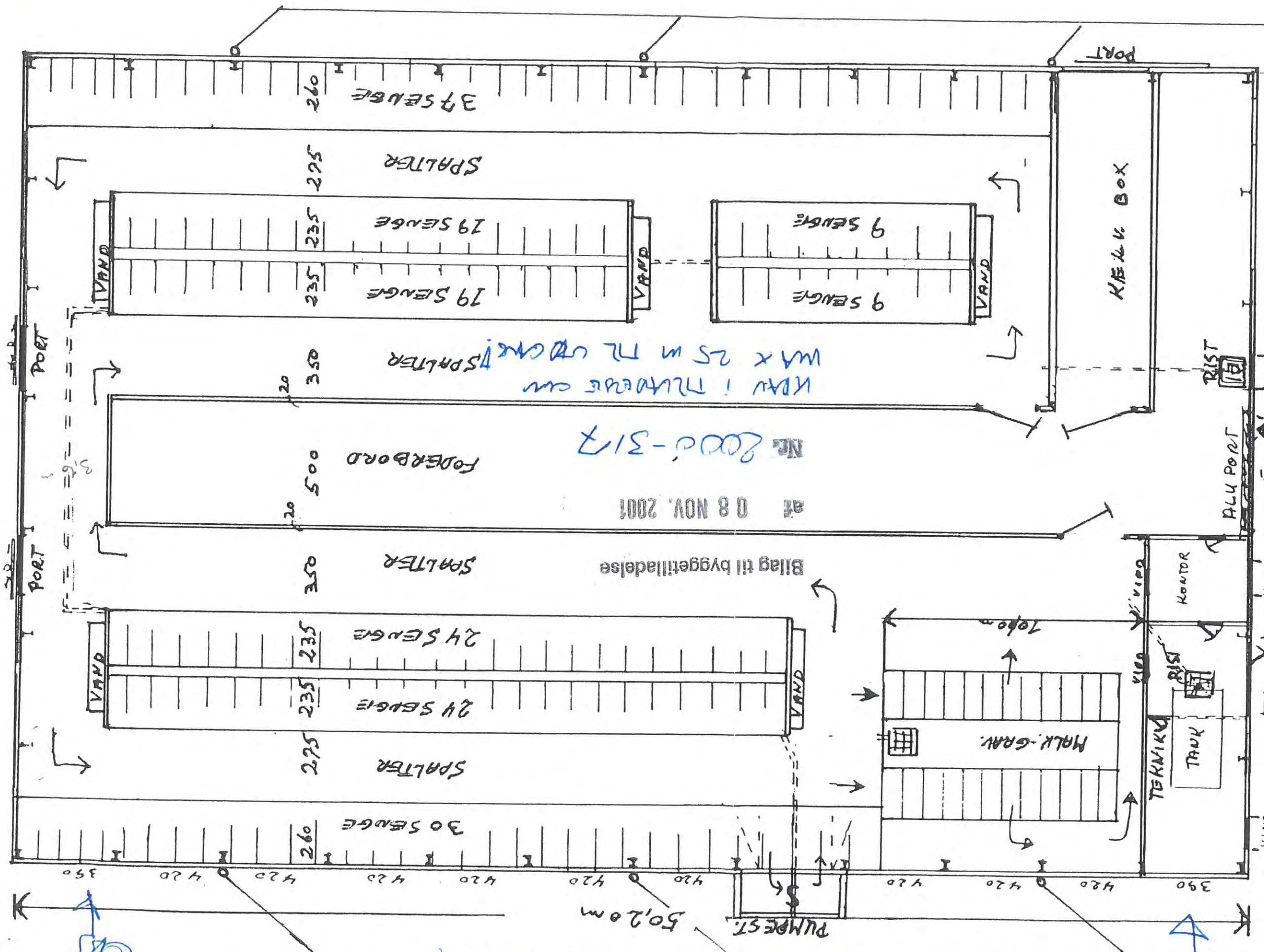
Natura 2000-områderne eller de naturtyper og arter, der forekommer i de internationale naturbeskyttelsesområder, herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne. Flere af arterne, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Tønder Kommune, men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af ejendommen. Det kan dog ikke udelukkes, at de forefindes. Ansøger vurderer med baggrund i oplysninger om den ansøgte drift, at projektet ikke medfører ændringer af naturområder, der påvirker bilag IV-arter eller deres levesteder.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.

Forureningen af vand, luft og jord påvirker menneskers helbred og skader naturen. Hvor farlig forureningen er, afhænger både af hvilke stoffer, og hvor store mængder, der er tale om. Luftforureningen i Danmark kommer typisk fra køretøjer, skibe, fritidsfartøjer brændeovne, fra erhvervsvirksomheder og fra energiproduktion. I Danmark får vi også skadelige stoffer blæst ind over grænserne. Jordforurening stammer fra virksomheder og industri, som gennem tiden har brugt mange kemikalier. Utætte tanke eller ødelagte kloakledninger kan også være skyld i, at olie og kemikalier har forurennet jorden. Der er i denne rapport anført beskrivelser og beregninger af ammoniakudledning, næringsstofudledning målt af dyr samt bedriftens samlede produktion af næringsstof til udbringning på tilknyttede arealer. Besætningens samlede udledning af ammoniak er beskrevet og beregnet jf. Vejledende emissionsgrænseværdier der er opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i besætningen. Den faste del af næringsstofferne som ligger bundet i husdyrgødningen, håndteres og fordeles i hht. bedriftens mark- og gødningsplan. Planen udarbejdes af fagfolk på området og indsendes hvert år til kontrol og godkendelse i Plantedirektoratet. Arealer og gødningsfordeling er ikke længere en del af husdyrgodkendelsen for bedriften og er derfor heller ikke kommenteret yderligere i materialet. Ingen af de beskrevne fokusområder giver anledning til en belastning der ligger ud over de ved lov fastsatte grænseværdier for produktioner af denne type. Det vurderes at de beskrevne arbejdsfunktioner og den heraf afledte virkning vil give anledning til en påvirkning som kan have konsekvenser for vand, luft eller klima omkring produktionen.

Materielle goder, kulturarv og landskab.

Anlægget er beliggende i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Landskabet er åbent med læhegn langs markerne. Landskabet omkring ejendommens arealer er beliggende op ad bevaringsværdige landskaber. Der godkendes et husdyrbrug i eksisterende ramme, hvor der ligeledes ønskes mulighed for opførsel af en ny velfærdsstald i tilknytning til eksisterende bygninger. Således er aktiviteterne samlet hvor man kan få optimal udnyttelse af staldanlæg samt faciliteter til foderopbevaring, -forarbejdning, udfodring samt lagre til husdyrgødning. Anlægget fremstår som en større, men samlet enhed der knytter sig til adressen og de aktiviteter der allerede er på stedet. Staldanlægget fremstår i dæmpede farver, som falder godt i med omgivelserne og det omgivende landskab. Eksisterende velplejede beplantning omkring ejendommen skærmer bygningerne i landskabet. Det vurderes, at den aktuelle placering af det eksisterende og den nye stald i tilknytning hertil, ikke forringer de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt natur- og miljømæssige værdier i området.

NR. 2000-317

af 08 NOV. 2001

Bilag til byggetilladelse

KRAV I TILBUDGET OG
 MAX 25 m TL UD GÅR I SPALTER

CRS, MÅLTENS PROBLEM MED STRUKTUR, ÅRS 1

32,50 m

BYGMESTER
KJELD ANDERSEN

STACHØVEJ 9 · 6630 RØDDING
 TLF. 74 84 20 99 · FAX 74 84 28 92
 BIL 40 17 15 89

TEKNISK

22 OKT. 2001

FORVALTNING

10,43 m

24

50,20 m

9

Opsætelse nye løsdriftstald

Malkestald + ^{tanke}teknik
 $3,9 + 10,6 = 14,5$

$14,5 \times 10,53 = \underline{\underline{152,68 \text{ m}^2}}$

kontor $3,9 \times 3 = \underline{\underline{11,7 \text{ m}^2}}$

Foderbord + gange

B: $5,0 + 0,2 + 0,2 = 5,4$

L: $50,2 - 0,3 - 0,3 - 3,6 = 46$

$5,4 \times 46 = \underline{\underline{248,4}}$

gang modset HS

$3,5 + 2,35 + 2,35 + 2,75 + 2,6 = 13,55$

$3,9 \times 13,55 = \underline{\underline{52,84}}$

Dybstrøelse bokse

$4,2 \times 13,55 = \underline{\underline{56,91}}$

~ 57

total Bygn. $32,5 \times 50,20 = 1631,5$

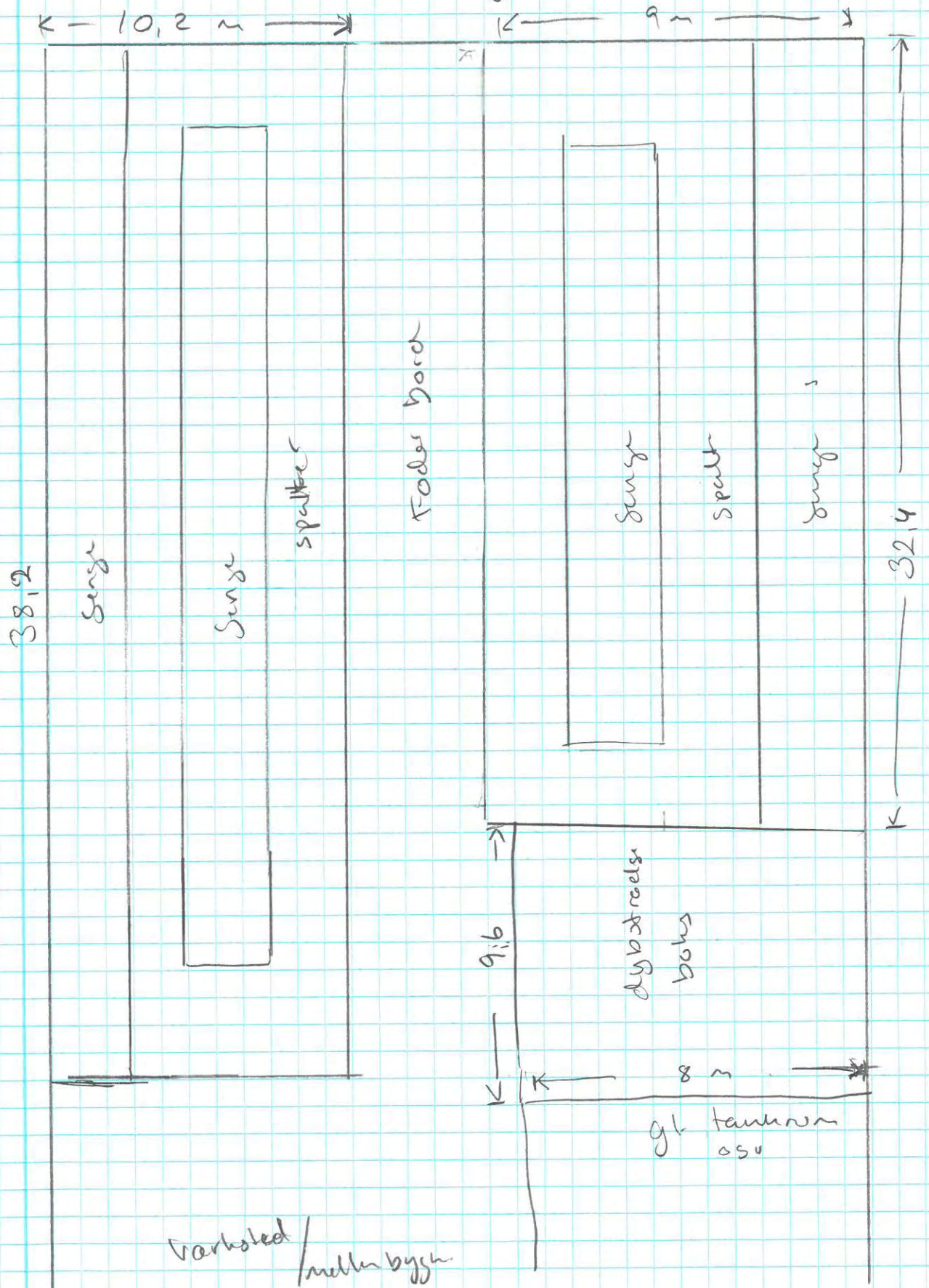
$1631,5 - 152,68 - 11,7 - 248,4 - 52,84 - 56,91 = \underline{\underline{1108,97}}$

~ 1109.

Aldre løsdryfstald

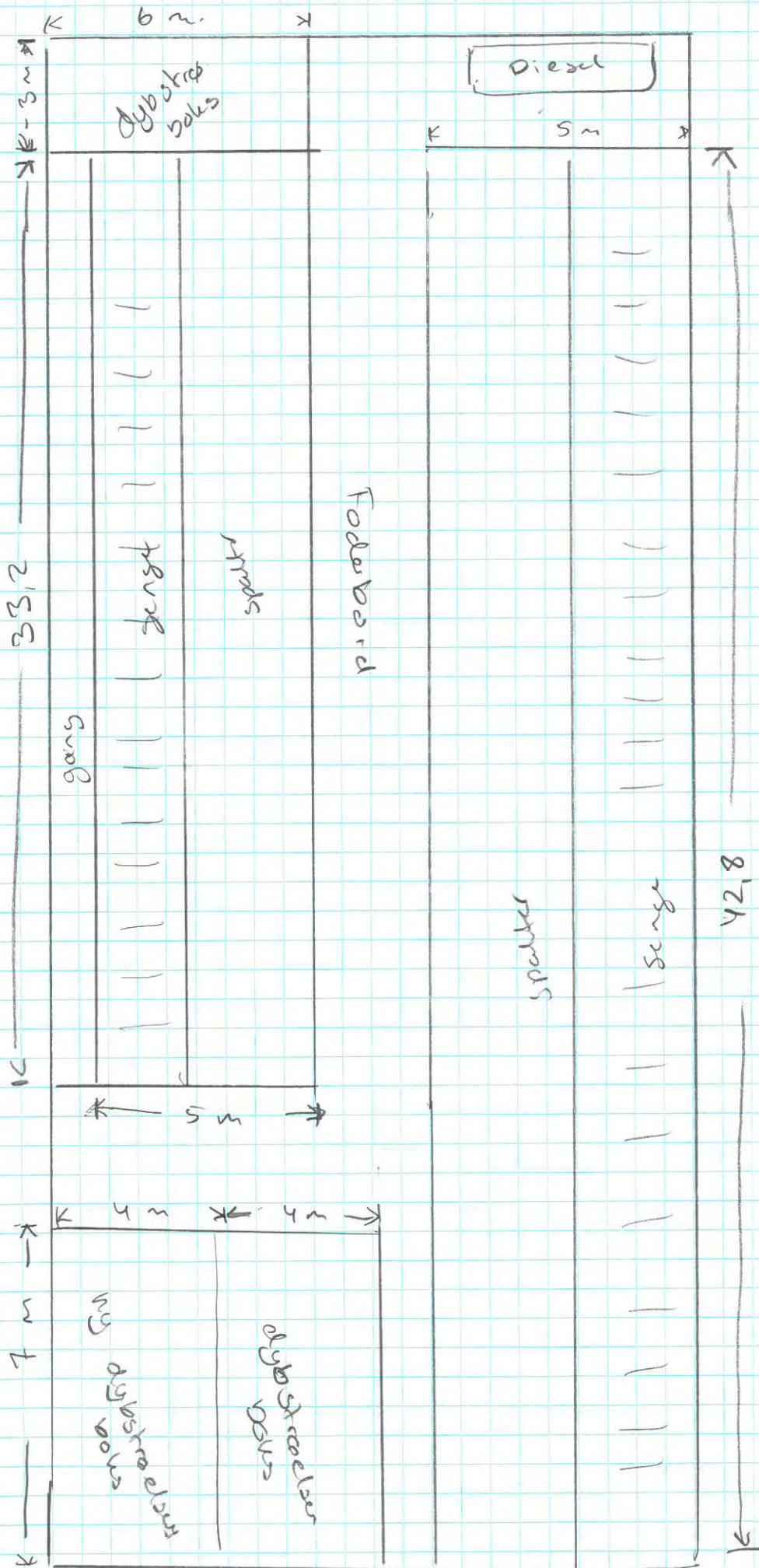

dyb : $9,6 \times 8 = 76,8 \sim 77 \text{ m}^2$

Senge $38,2 \times 10,2 = 389,6 \sim 390$

$32,4 \times 9,0 = 291,6 \sim 292$

gl kostald

Senge + spalt
 $33,2 \times 5 = 166$

$42,8 \times 5 = 214$

i alt 380 m^2

dyb bolser
 $6 \times 3 = 18$

$4 \times 7 = 28$

ny: $4 \times 7 = 28$

i alt 74 m^2

42,8

6 m

5 m

2,5

5 5

5 5 5

dyb strøeliser
 dyb OSUS

dyb strøeliser
 OSUS

psumpf

streds

Foderbord

spalter

Senge

gang

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

| | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

K
 $3 \text{ m} - 3 \text{ m}$
 K

K

K
 7 m
 K

K

K

K

K

K

K

K

Foderlade

